

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Українського державного
університету залізничного транспорту

С. В. Панченко

« 27 » 20 18

Український державний університет залізничного транспорт
КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
на 2018–2020 рр.

Ухвалено Вченою Радою

Українського державного університету
залізничного транспорту

Протокол № 2 від 27.02 20 18

Харків – 2018

Вступ

Процес глобалізації передбачає інтеграцію міжнародних, міжкультурних і глобальних елементів в освітні (педагогічні), наукові й адміністративні функції, що реалізується в інтернаціоналізації вищої освіти.

Однією із суттєвих характеристик сучасного світу є «глобалізація». Вища освіта безпосередньо належить до процесу глобалізації. Прискорення процесів глобалізації в економіці та політиці висувають нові вимоги до структури та якості освіти. Сучасні перетворення системи вищої освіти викликані трансформацією соціальної, політичної та економічної сфер суспільства.

Під **інтернаціоналізацією вищої освіти** розуміють інтеграцію міжнародних, міжкультурних і глобальних елементів у навчальний процес; залучення до цього студентів, співробітників та викладачів.

Інтернаціоналізація вищої освіти є одним з найважливіших викликів сучасності, що стоїть перед українськими університетами. Під цим поняттям розуміється не лише залучення до навчання іноземних студентів в Україні та українських – за кордоном, а й також довго- й коротко- термінове працевлаштування закордонних наукових кадрів або участь українських науковців у міжнародних наукових та освітніх програмах. Інтернаціоналізація – це також отримання та обмін знаннями і досвідом з іноземними партнерами.

Інтернаціоналізація – це розширення двосторонніх і багатосторонніх зв'язків та контактів між навчальними закладами різних країн на основі рівноправного і взаємовигідного співробітництва. Її мета – підвищення ефективності освітньої і науково-дослідної роботи, розширення мобільності викладачів, студентів і персоналу.

Діяльність університету в сфері інтернаціоналізації повинна відповідати таким завданням:

- підвищення конкуренції українських університетів на міжнародному ринку через покращення якості освіти;

- пробудження креативності й підвищення компетенції та навичок педагогічних кадрів, студентів і випускників українських ВНЗ;
- збільшення участі науки та вищої освіти в економічному зростанні держави;
- зміцнення позицій України на міжнародній арені через збільшення її привабливості як центру розвитку науки і освіти.

Розробка Концепції інтернаціоналізації зумовлена необхідністю кардинальних змін, спрямованих на підвищення якості і конкурентоспроможності УкрДУЗТ, інтеграції в європейський і світовий освітній простір. Інтеграція УкрДУЗТ в світовий процес сприятиме оновленню науково-освітнього, особистісного та організаційного потенціалу на індивідуальному, інституційному та системному рівнях.

Законодавчими чинниками формування Концепції інтернаціоналізації є:

- Закон «Про вищу освіту»: академічна мобільність, використання європейської кредитно-трансферної системи (ECTS), визнання іноземної кваліфікації;
- Статус України як асоційованого члена Рамкової програми з досліджень та інновацій Європейського Союзу «Горизонт 2020»: наукова діяльність та професійне зростання викладачів;
- Положення №579 КМУ «Про порядок реалізації права на академічну мобільність»: забезпечення права на академічну мобільність для всіх учасників освітнього процесу;
- «Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу УкрДУЗТ права на академічну мобільність, грудень 2016 р.» : механізм організації стажувань та закордонних виїздів викладачів та студентів.

Університет визнає і всіляко сприяє реалізації таких документів **Європейського Союзу в галузі вищої освіти:**

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area);
- Хартія Еразмус для вищої освіти на 2014-2020 рр. (Erasmus Charter for Higher Education 2014-2020);
- Студентська Хартія Еразмус (Erasmus Student Charter).

УкрДУЗТ має потужний науково-технічний потенціал, професійні викладацькі кадри, 87-річний досвід існування. УкрДУЗТ розташований у місті з добре розвинутою міжнародною транспортною інфраструктурою. Але в умовах конкуренції не лише на національному, а й на міжнародному рівні ми повинні навчитися швидко реагувати на глобальні виклики сучасності.

I. Аналіз початкових умов міжнародної діяльності УкрДУЗТ за 2012–2017 рр.

1. УкрДУЗТ вперше у 2012–2015 рр. залучився до міжнародного проекту Темпус IV *«Магістр інфраструктури і експлуатації високошвидкісного залізничного транспорту в Росії та Україні»* 530281-TEMPUS-1-2012-1-FR-TEMP US-JPCR, реалізований в консорціумі 8-ми партнерів: Франція, Україна, Польща, Латвія, Росія. У результаті підготовлено навчальні програми для магістратури за спеціальностями «інфраструктура й експлуатація».
2. За 2013–2017 рр. підписано угоди та меморандуми про співробітництво з 19 закордонними організаціями та ВНЗ з 10 країн (Азербайджан, Болгарія, Білорусь, Казахстан, Латвія, Молдова, Польща, Росія, Словаччина, Франція) в галузі науки, освіти та культури.

3. У 2014 р. УкрДУЗТ виграв конкурс «Польська допомога розвитку». Завдяки проекту аудиторія 2.211 була обладнана симулятором руху поїздів.
4. У 2015–2019 рр. реалізується програма «Два дипломи» згідно з Рамковою угодою з Національною консерваторією мистецтв і ремесел (CNAM, Париж, Франція). На сьогоднішній день диплом магістра цього університету отримало 160 випускників УкрДУЗТ.
5. 2015 р. підписано угоду про «Два дипломи» з Вищою школою управління охороною праці (WSZOP, Катовіце, Польща).
6. У 2016–2017 н. р. УкрДУЗТ виграв грант за проектом **Еразмус+ КА 1 – мобільність викладачів і студентів** спільно з Технологіо-гуманітарним університетом імені Казимира Пуласького (УТН, м. Радом, Польща), у межах якого відбулися виїзди викладача і студента УкрДУЗТ і приїзд польського викладача до УкрДУЗТ. У 2017–2018 н. р. УкрДУЗТ знову виграв одну мобільність до Радома. На 2018–2019 н. р. подано дві заявки на конкурс **Еразмус+ КА 1**.
7. Викладачі УкрДУЗТ виїжджають на конференції, викладання та стажування до закордонних університетів. До УкрДУЗТ приїжджали на стажування польські колеги. Але їх кількість залишається незначною.

II. Стратегічні завдання інтернаціоналізації УкрДУЗТ:

- Інтеграція УкрДУЗТ в європейський і світовий освітній простір;
- Підвищення якості навчального процесу відповідно до міжнародних стандартів шляхом упровадження новітніх освітніх технологій і відповідного кадрового забезпечення;
- Удосконалення навчальних програм і реалізація моделей підготовки спеціалістів еквівалентних європейським стандартам;
- Впровадження прийнятих у світі методів і технологій навчання і наукової діяльності;

- Обмін інформацією про навчальні плани і програми із закордонними університетами, інтернаціоналізація навчальних планів;
- Запрошення до викладання навчальних курсів провідних професорів закордонних університетів;
- Участь у міжнародних проектах Еразмус+, Польська допомога розвитку, Горизонт – 2020 тощо;
- Набуття членства у міжнародних організаціях (наприклад, Європейської асоціації університетів).

III. Тактичні цілі інтернаціоналізації УкрДУЗТ

- Створення програм навчання високої якості, привабливих для іноземців, – бакалаврського (1-го), магістерського (2-го) та докторського PhD (3-го) ступенів;
- Розвиток віртуальної міжнародної мобільності на базі технологій дистанційного навчання;
- Підвищення привабливості українських освітніх послуг через міжнародні акредитації, розвиток пропозицій програм типу MOOC (*Massive open online course*) – Масові відкриті онлайн-курси <https://www.mooc-list.com>, EdEra (*Educational Era*) – інтерактивна онлайн-освіта <https://www.ed-era.com>, Prometheus – платформа українських масових онлайн-курсів <https://prometheus.org.ua> ;
- Збільшення кількості спільних освітніх проектів та проведення наукових досліджень з іноземними партнерами;
- Включення навчання в аспірантурі до системи обміну й міжнародного співробітництва;
- Збільшення кількості українських студентів та випускників УкрДУЗТ, які мають досвід навчання у закордонних університетах;

- Збільшення кількості іноземних громадян, які навчаються в УкрДУЗТ, у тому числі, як і тих, що реалізують повний цикл навчання, так і тих, що навчаються за обміном;
- Підвищення рівня професіоналізму педагогічних кадрів завдяки створенню відповідних вимог до процедури конкурсного відбору, збільшення зацікавленості в дослідженнях, проведених закордоном та за участі представників поважних наукових інституцій;
- Поширення участі закордонних рецензентів в оцінках досягнень науковців УкрДУЗТ, у тому числі запрошення до наукових редколегій фахових видань УкрДУЗТ;
- Збільшення кількості закордонних візитних професорів, які приїжджають з провідних світових ВНЗ;
- Поширення позитивного досвіду практичної реалізації міжнародних проектів серед викладачів, студентів та випускників УкрДУЗТ;
- Впорядкування та актуалізація системи акумуляції інформації про програми навчання, про міжнародні договори, підписані між УкрДУЗТ та іноземними партнерами, про програми студентської та викладацької мобільності, реалізовані в УкрДУЗТ, про доступні стипендії для приїзду та виїзду.

IV. Механізми втілення Стратегії інтернаціоналізації

- Підписання міжінституційних міжнародних договорів/меморандумів про співробітництво з іноземними партнерами, в тому числі умов про визнання дипломів (Два дипломи/Подвійний диплом);
- Створення умов для мобільного двостороннього навчання, підвищення кваліфікації, стажування, обміну досвідом науково-педагогічного персоналу, співробітників і студентів, проведення тренінгів, круглих столів, презентацій з іноземними партнерами;

- Проведення міжнародних наукових конференцій, семінарів, симпозіумів;
- Організація міжнародних таборів, літніх шкіл, волонтерських груп для іноземних громадян, профорієнтаційна діяльність;
- Створення англомовних курсів/дисциплін для іноземних громадян;
- Створення мережі курсів з української мови для іноземних громадян та іноземних мов для викладачів і студентів УкрДУЗТ.

V. Перспективні результати впровадження та реалізації Стратегії інтернаціоналізації (показники успішності) полягають у

- підвищенні позицій УкрДУЗТ в міжнародних та українських рейтингах;
- збільшенні кількості освітніх програм найвищого рівня, визнаних міжнародною акредитацією;
- збільшенні кількості програм навчання англійською мовою на всіх трьох рівнях навчання;
- збільшенні кількості видатних закордонних науковців, які викладають в УкрДУЗТ;
- підвищенні якості підготовки спільних наукових і освітніх програм, реалізованих з партнерськими закордонними університетами та організаціями;
- підвищенні якості навчання на основі міжнародних стандартів і зовнішнього моніторингу;
- збільшенні кількості абітурієнтів та студентів, у тому числі іноземних;
- збільшенні кількості цитувань вчених у міжнародних наукометричних базах; зокрема, h-індексів (індексів Гірша) цитувань викладачів згідно з базою даних Scopus;
- збільшенні кількості публікацій у престижних закордонних виданнях, що входять до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus;

- організації та проведенні міжнародних конференцій за участю іноземних науковців;
- підготовці якісних заявок та участі в спільних наукових міжнародних проектах;
- розвитку навичок міжкультурного спілкування;
- збільшенні міжнародної мобільності викладачів – можливості тимчасово викладати й стажуватися за кордоном;
- підвищенні свідомості потреби міжнародних обмінів серед педагогічних і адміністративних кадрів, підготовці спеціалістів для збільшення уваги до іноземних студентів;
- матеріальному стимулюванні (на підставі рейтингу) педагогічних кадрів, що активно долучаються до реалізації стратегії інтернаціоналізації;
- розвитку особистих контактів викладачів;
- збільшенні міжнародної кредитної та ступеневої мобільності студентів й аспірантів – можливості проходити частковий цикл навчання за кордоном;
- впровадженні програм подвійних дипломів, залученні до навчання іноземних студентів на повний чи частковий цикл навчання;
- інформованості іноземних громадян про доступні освітні програми, стипендії, можливості співпраці;
- розвитку кар'єри випускників УкрДУЗТ у міжнародних фірмах та їх представництвах в Україні.

VI. Висновок

- Розвиток університету неможливий без активного міжнародного співробітництва;

- Стратегічна мета університету – зміцнення позицій на академічних картах України, Європи та Близького Зарубіжжя шляхом об'єднання інтернаціоналізації освіти і наукових досліджень;
- В університеті виникли передумови для успішної організації академічної мобільності викладачів та студентів;
- В умовах конкуренції на ринку освітніх послуг за абітурієнта треба боротися, при цьому активна міжнародна діяльність університету є привабливим бонусом для потенційних студентів;
- Інтернаціоналізація освіти є інструментом для формування іміджу університету як у межах країни, так і за кордоном.